

לכבוד : חברי ועדת איכות הסביבה

מועצה אזורית בני שמעון

הנדון: פרוטוקול ישיבת ועדת איכות הסביבה מתאריך ה-04.11.15 (2/2015)

שלום רב

בתאריך ה-04.11.15 התכנסה ועדת איכות הסביבה המועצתית בהשתתפות: אלון בוטבין- מנהל המחלקה המוניציפאלית סביבתית, שמוליק אורן- נציג להב, בועז בר סיני- נציג דביר, יניב יפת- נציג נבטים, משה עמית- נציג דביר, אוסקר לוטנברג-נציג חצרים, שמעון פשלי-נציג שובל ואנוכי סיון שלחין אמואל- מרכזת הועדה.

להלן עיקרי הישיבה:

1. הצגת מימוש נושאים מתוך תוכנית העבודה הרב שנתית של הועדה

א. התנהלות המקיימת

- מוסדות חינוך ירוקים- 4 בתי ספר כבר הוסמכו כמוסדות ירוקים: מבואות הנגב, יובלי הנגב- הוגש השנה כירוק מתמיד, נווה במדבר וניצני הנגב. השנה ננסה להתחיל לפעול גם בביה"ס בשומריה
  - גני ילדים ירוקים- 10 גנים כבר הוסמכו כירוקים. השנה נכניס 2 גנים נוספים. התכנון הוא שכל הגנים במועצה יקבלו הסמכה כירוקים אבל תנאי מקדים לכך הוא השתתפות הגננות בהשתלמות. בשנה זו הגננות עוברות השתלמות מחשבים ואין עוד שעות השתלמות לצורך כך.
- שמוליק אורן-** לא הגיוני שזאת הסיבה שבגללה גני ילדים לא יוסמכו. יש לבחון דרך אחרת שבה זה כן יקרה השנה.
- סיון שלחין-** חשוב להבין שבגני הילדים שלנו במרחב הכפרי עושים הרבה מהנושאים שבהסמכה כבר נעשים באופן שוטף בגן. בנוסף לכך אנחנו צריכים לקרוא את האותיות הקטנות של הקול הקורא להסמכה ולהבין האם יש מגבלה מבחינת מספר הגנים שאפשר להגיש כל שנה.
- יניב יפת-** המשרד להגנת הסביבה כנראה מפסיק לתת תמיכה תקציבית לגנים ירוקים בגלל הקושי הבירוקראטי להעביר תמיכה תקציבית לגנים שלא מתנהלים כישות עצמאית.
- מסגרות חינוך בלתי פורמאליות- אנחנו בשלבי בחינה של שילוב תכני איכות הסביבה מול המחלקה למעורבות חברתית.
  - אירועים ירוקים- הוצגו הפעלות ירוקות שהיו בהפנינג סוף הקיץ. אנחנו מתכננים להמשיך בשילוב תכנים ירוקים באירועים במועצה. אנחנו מתכננים הפנינג ירוק לפני פסח ובו שוק קח-תן.
  - מיתוג המועצה כמועצה השומרת על כללים ברי קיימא - יישום מדיניות cradle to cradle "מעריסה לעריסה" – הוגדר כיעד בתוכנית העבודה. עמדת המועצה היא שמדיניות cradle to cradle מתאימה יותר למימוש בתעשייה ולא ברשות מקומית. השאיפה היא למיתוג כמועצה השומרת על איכות הסביבה ומתנהלת על פי עקרונות הקיימות.

www.bns.org.il

ב. פסולת

- בשנת 2015 התרכזנו בעיקר במיפוי המצב הקיים מבחינת תשתיות המחזור ביישובים ובמקביל סקר תושבים שנעשה על ידי בני הנוער בפרויקט ההכנות. לא בכל היישובים היו בני נוער שהשתתפו בפרויקט ולכן לא התקבלו נתונים מכל היישובים. אנחנו נפיץ את הקישור לסקר כנספח לפרוטוקול ונציגי הועדה מתבקשים להפיץ כל אחד ביישובו. סקר התושבים נועד לשקף את המצב הקיים מבחינת הנכונות והמודעות של התושבים בנושאי פסולת, מחזור ואיכות סביבה.
- תוכנית אופרטיבית לשנת 2016 :

1. הטמעה והסברה של מחזור פסולת אריזות - המועצה חתמה עם תאגיד הטיפול בפסולת אריזות תמיר. הוצגו חומרי ההסברה שאנחנו מתכוונים להפיץ בקרב התושבים (פרוספקט, מגנט ושקית כתומה לאיסוף אריזות). ההסדר שהמועצה נכנסה אליו הוא עיבוי זרמי המחזור הקיימים = תוספת מכלי איסוף זכוכית שכבר הוצבו וגם מכלי איסוף מתכת שיוצבו בקרוב.
2. שיפור תשתיות מחזור - חלק מהיישובים במועצה עדיין לא ניצלו תמיכה תקציבית שהוצעה לפני שנתיים-שלוש להקמת עמדות מחזור חדשות. גם בשאר היישובים אנחנו מתכוונים להסדיר מרכזי מחזור במיקומים מרוכזים. זאת מתוך נקודת הנחה שמי שמחזור ירצה להביא את כל זרמי המחזור באופן מרוכז למקום אחד. התכנון הוא שבכל ישוב תהיה עמדה אחת ראשית שתכיל את כל זרמי המחזור שקיימים במועצה ובנוסף לכך מספר עמדות מחזור "בינוניות" שיכילו איסוף נייר, קרטון, בקבוקי פלסטיק. בנוסף בכוונתנו להוריד באופן הדרגתי את החביות שמשמשות לאיסוף בקבוקים - כי יש איתם בעיות תפעוליות (קושי באיסוף, יצירת מפגעי מים עומדים מגשמים, משמשים להשלכת פסולת מעורבת והופכים למפגע תברואתי וכו')
3. חתימה מול תאגיד טיפול בפסולת אלקטרונית

חברי הועדה הנוכחים הביעו חשש מיישום צמצום כמות מכלי הבקבוקים ביישובים.

אלון בוטבין וסיון שלחין - מדובר בתהליך שיבוצע באופן הדרגתי מול הנהלות היישובים. חשוב להבין שאנחנו מוגבלים מבחינת כמות מכלי מחזור מכל סוג מול גופי המחזור. אנחנו רוצים שהעמדות יעמדו בסטנדרט אסטטי אחיד ולא יהפכו למפגע תברואתי.

שמוליק אורן - המועצה צריכה להחליט מה היא רוצה ולא לתת לגופים אחרים להחליט.

סיון שלחין - זה בדיוק מה שאנחנו עושים כעת. בטווח הארוך צריך להסתכל על התמונה הכוללת. המדיניות הנוכחית של המשרד להגנת הסביבה היא להפסיק לקדם את מדיניות ההפרדה ל-2 זרמים (רטוב ויבש) ולהתמקד בפח הכתום. בעבר הועדה ניסתה לקדם הפרדה ל-2 זרמים במועצה ומכיוון שנראה שזה כבר לא הכיוון ברמה הארצית הועדה צריכה לגבש יעדים עדכניים בנושא זה - האם לפעול במסגרת הסדר הזרמים ייעודיים (הפחים הקיימים + מכל מתכת שיוסף בקרוב), להמשיך להמליץ למועצה להציב פחים חומים באופן עצמאי ללא תמיכה תקציבית מהמשרד להגנת הסביבה או לנסות לקדם הסדר פחים כתומים.

חברי הועדה התעניינו מה בדיוק ניתן לשים בפח הכתום - מצורף מסמך של תאגיד תמיר לגבי מה ניתן לשים.

סיון שלחין - הפח הכתום הוא לא כמו עוד זרם ייעודי. זה פח שלאחר שיוטמע באופן מיטבי יכול לקלוט את עיקר נפח הפסולת.

שמוליק אורן - מיכל המתכת מאוד גדול ויתמלא לאט מאוד ולכן יהפוך למפגע תברואתי. כמה מיכל כזה מתמלא?

סיון שלחין - זה תלוי בהסברה שתעשה ובשיתוף הפעולה של התושבים. לא שמענו על מועצות אחרות בהן המכל הפך למפגע.

בהתייחסות לשאר נושאי תוכנית העבודה הרב שנתית. המובאים כאן :

- ג. מדיניות שימור מול פיתוח
- ד. תחבורה מקיימת
- ה. חסכון במשאבים
- ו. קיימות בתעשייה ובחקלאות

מימוש תחומים אילו לא באחריות ישירה ובלעדית של רכזת הסביבה במועצה אלא מצריכים שיתופי פעולה בין אגפיים ותקציבי. יש לקיים דיון לגבי תחומים להתמקדות בשנת העבודה הבאה.

2. הופעת אורח של רונה פרוינג - אחראית תחום הבריאות במועצה

רונה יושבת תחת המחלקה לשירותים חברתיים. היא פיזיותרפיסטית בהכשרתה. תפקידה מתחלק ל-3 עולמות תוכן :

- א. קשר עם המרפאות - קיימות 9 מתוך 13 הישובים. שייכות לשירותי בריאות כללית.
- ב. בריאות בחירום - עוסקת במוכנות המועצה מבחינה רפואית ובריאותית בשעת חירום.
- ג. קידום בריאות - החלק הפרואקטיבי שעליו היא הרחיבה.

"בריאות לכל" - הסתכלות במונח רחב של well-being ולא רק מניעת חולי. המועצה הצטרפה ל"רשת ערים בריאות" - גוף שהתחיל כעצמאי והיום פועל תחת המרכז לשלטון מקומי. רוב (כול?) הערים והמועצות המובילות בארץ שייכות לרשת. הרשת מספקת ליווי מקצועי בתחום קידום הבריאות. קבלת תקציבים ממשלתיים בעייתית בגלל דירוג סוציו אקונומי גבוה וכמות אוכלוסיה קטנה. בנוסף שרת הבריאות הקודמת קיצצה באופן משמעותי את התקציב של התוכנית האלו. סוגי הפעילויות שמתקיימות כיום במועצה :

- תוכנית נאמני בריאות בבתי ספר יסודיים - קבוצת תלמידים בכל מוסד שמובילה תהליך שינוי בתחום הבריאות. דוגמאות לשינויים: הפסקה פעילה, הורדת מיצים ושתיית מים, הפחתת אכילת חטיפים.
- זוו - תוספת שעה נוספת של פעילות גופנית במערכת של בתי הספר היסודיים
- ליווי דיאטנית בגני הילדים - 4 מפגשים חוויתיים של הילדים עם דיאטנית. תוכנית שפועלת בגני הילדים של משרד החינוך.
- בנוסף נעשתה פעילות מול הישובים להטמעת המלצות משרד החינוך לתזונה בגני הילדים לגיל הרך. היום יש מודעות גבוהה בקרב ההורים והדרישה מגיעה גם מהם.

אוסקר לוטנברג - היו התנגדויות מההורים מתוך חשש שלילדים לא יהיה מה לאכול. יש קושי להטמיע את השינוי. יש ילדים שמאוד רגילים לדברים מסוימים.

רונה פרוינג - הגישה היא לא למנוע אלא להפחית ולצמצם.

- פעילות קידום בריאות במרכזי היום לקשיש. במסגרת זאת אנחנו מתכננים להקים גינות קהילתיות במרכזי היום לקשיש שבנבטים ובמושבי יחדיו. הנושא הוגש במסגרת קול קורא של המשרד להגנת הסביבה ואנחנו מחכים לאישור - מתכוון לביצוע במהלך שנת 2016.

אוסקר לוטנברג - הגינות הקהילתיות זה תחום שמאוד מפותח בבאר שבע. אני רכז מעורבות חברתית בחצרים

ונמצא בקשר עם עמותות שמקדמות את הנושא בב"ש.

- פרויקט ניתוב תרופות- לאחרונה הוצבה במועצה קופסא לאיסוף תרופות שלא בשימוש מטעם עמותת "חברים לרפואה". התרופות נאספות וממוינות. מה שעדיין בתוקף מועבר לשימוש חולים נזקקים. תרופות פגות תוקף מועברות להטמנה מסודרת לתרופות.

אוסקר לוטנברג- במרפאות בישובים מנחים לזרוק לפח

אלון בוטבין- האם ניתן לפרוס קופסאות איסוף במרפאות בישובים?

רונה פרוינג- ניתן לבחון אבל העמותה לא תבוא לאסוף מכל ישוב וישוב. צריך לרכז לנקודת האיסוף המרכזית.

שמוליק אורן- רכזי המשק מגיעים לפחות פעם בשבוע למועצה. יש גם עובדי מועצה מרוב הישובים. כך שיהיה מי שייקח בעמדה המרכזית.

3. המשך טיפול בנושא מפגעי קמיני עץ

בהמשך לפגישה הקודמת של הועדה בה דנו בדרכים להפחתת השימוש בקמיני עץ והתמודדות עם המפגעים הסביבתיים שיכולים להיגרם מהם הסיכום היה שהועדה תנסח נייר עמדה בנושא ותפרסם אותו בערוצי התקשורת השונים. בשנת 2012 כבר היה פרסום של הועדה בנושא שנמצא באתר האינטרנט של המועצה. ניתן לערוך אותו ולפרסם מחדש. ישלח אילכם נוסח עדכני להערות ואישור.

במקביל הועדה לתכנון ובניה בני שמעון עדכנה לאחרונה את הדרישות להיתר להקמת תנור עצים. הנוהל החדש מצורף כנספח לפרוטוקול.

אלון בוטבין- צריך לחשוב על דרך להגיע לבוני הבתים לפני הקמת הקמין בפועל. ננסה לבחון מול ההנדסה.

חברי הועדה העלו את הבעייתיות בשימוש בקמין העץ, את חוסר הנחיצות האמיתית לשימוש בהם בארץ, את הבעייתיות באכיפה לגבי שימוש בעץ לא תיקני- צבוע או רטוב וכו'.

אלון בוטבין- ניתן לבדוק מהו מקום האחסון ומכך להסיק.

יניב יפת- בעייתי

שמוליק אורן- האם ניתן לאסור שימוש באופן גורף?

סיון שלחין- אין תקדים כזה. בישיבה הקודמת טענו בני הזוג ארליך שבמועצה אזורית רמת נגב יש איסור שמעוגן בחוק עזר אבל מבדיקה שביצענו זה לא המצב- יש שכונה בתוך מדרשת בן גוריון שבה הייתה הסכמה שלא יבנו קמיני עץ.

4. העלאת נושאים נוספים מחברי הועדה

א. מודל פיננסי אסבסט- יניב יפת העלה רעיון לפרויקט שקיים במועצה אזורית מטה יהודה. הרעיון הוא שהמועצה מוציאה מכרז לבחירת קבלן/זכיין פיננסי אסבסט בכלל ישובי המועצה. הקבלן הזוכה מתחייב למחיר זול משמעותית ממחיר השוק (במטה יהודה היה בערך חצי). לקבלן זה כדאי כי זה מבטיח לו עבודה רציפה לאורך פרק זמן ארוך. ניתן לנסות להשיג שיתוף פעולה עם אתר דודאים בנושא.

משה עמית- ועל מי מושתתת העלות?

יניב יפת- זה תלוי. במושבים- על התושב, בקיבוצים- על הקיבוץ. בעצם מגדירים את זה כ"מבצע" להחלפת גגות אסבסט בחסות המועצה ומגדירים לזמן מוגבל. במטה יהודה זה עבד ואנשים ניצלו את ההזדמנות.

שמוליק אורן - אנשים היום מודעים לסכנות הבריאותיות של אסבסט. במחיר מספיק אטרקטיבי אנשים ישתמשו בפלטפורמה.

סיון שלחין - נפתח על כך דיון רחב יותר בפגישה הבאה של הועדה

ב. **תחבורה ציבורית** - **שמוליק אורן** מבקש לקבל מידע ולהשפיע דרך הועדה בנושא השינויים הצפויים בתחבורה הציבורית. הוא הבין שקיים מכרז ארצי להגברת התחבורה הציבורית בפריפריה וניסה לקבל מידע דרך רויטל חזות במועצה אבל קיבל תשובה חלקית בלבד.

אלון בוטבין וסיון שלחין - נבדוק מה המידע הקיים בנושא

הפגישה הבאה שלנו היא סיור בתאריך ה-04.12.15.

בברכה
סיון שלחין אמויאל
מרכזת ועדת איכות הסביבה בני שמעון

העתקים:

סיגל מורן - ראש המועצה
הדרה גורפינקל - מנכ"לית המועצה
רננה אילן - מרכזת בכירה חינוך וקהילה, מחוז דרום, המשרד להגנ"ס
שחר יסינובסקי - מנהל יחידה סביבתית נגב מערבי
רונה פרוינג - רכזת בריאות

www.bns.org.il

מועצה אזורית **בני שמעון**
צומת בית קמה ד.נ. נגב 85300
טל **08 9915011**
פקס **08 9915031**

נספחים:

- המצגת שהוצגה בפגישה- מצורפת למייל
- סקר הפסולת והמחזור- מ.א. בני שמעון מוזמנים להפיץ בישובים. כעיקרון בחלק מהישובים לא היו לנו נציגים שעברו. מדובר בסקר שאמור לשקף את המצב הקיים לפני תחילת תהליכי הסברה ושיפור תשתיות.
<https://docs.google.com/forms/d/1BHTBGYIITo-34ms02LBP5I1jEjrtu2lK4mCy8em65Oo/viewform>
- מה זורקים לפח הכתום?
<http://www.tmir.org.il/content/%D7%9E%D7%A4%D7%A8%D7%99%D7%93%D7%9D-%D7%9C%D7%A4%D7%97-%D7%94%D7%9B%D7%AA%D7%95%D7%9D.aspx>
- מסמך הסברה בנושא קמינים שפורסם בשנת 2012 באתר המועצה :
<http://bns.org.il/he-IL/161/2950>
- נוהל הגשת בקשה להיתר לתנור הסקה ביתי- מאתר הועדה המקומית לתכנון ובניה בני שמעון
http://bns.bartech-net.co.il/media/10399/nohal_hasaka.pdf
- מאמר בנושא מיקרופלסטיק- חתיכות פלסטיק קטנטנות **שלא נעלמות** אלא מצטברות באוקיינוסים והימים.
<http://zavit.org.il/%D7%9E%D7%99%D7%A7%D7%A8%D7%95-%D7%91%D7%A2%D7%99%D7%94>
- כתבה על תביעה ייצוגית נגד יצרניות השקיות ה"מתכלות"
<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3897242,00.html>